

Тема модулю:
“Формування інклюзивних цінностей
як передумова
створення інклюзивного середовища”

Кірія А.В.
вчитель-методист,
заступник директора з НВР
Костянтинівської СЗШ №32
Донецької облради

Тема II. Система інклюзивних цінностей та наслідки формування їх в учасників навчально-виховного процесу.

1. Інклюзивне навчання як «процес звернення і відповіді на різноманітні потреби учнів через забезпечення їхньої участі в навчанні, культурних заходах і житті громади, та зменшення виключення в освіті та навчальному процесі».
2. Основні принципи та цінності інклюзивної освіти.
3. Складові освіти, яка базується на інклюзивних цінностях.
4. Переваги інклюзивної освіти.

Інклюзія створює умови для активізації участі всіх дітей і дорослих.

Вона допомагає школам більш повно враховувати різноманітні особливості дітей, обумовлені їхнім походженням, умовами проживання, інтересами, досвідом, знаннями і навичками.

(посібник «Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл»)

ЮНЕСКО визначає **інклюзивне навчання** як «процес звернення і відповіді на різноманітні потреби учнів через забезпечення їхньої участі в навчанні, культурних заходах і житті громади, та зменшення виключення в освіті та навчальному процесі».

Наше сьогодні - це зміна ціннісних орієнтацій в освіті, визначення розмаїття кожної дитини, обумовлене зміною освітньої парадигми на гуманістичну "**освіта для всіх, школа для всіх**".

Стратегія розвитку інклюзії навчального закладу – це не просто сума якихось пропозицій із проведення в навчальному закладі додаткових дій та ініціатив по відношенню до учнів з особливими освітніми потребами, у ній розкриваються способи позитивної зміни навчального закладу відповідно до інклюзивних цінностей.

Основні принципи та цінності інклюзивної освіти України.

Інклюзивна освіта базується на таких принципах

- цінність людини не залежить від її здібностей і досягнень;
- кожна людина здатна відчувати і думати;
- кожна людина має право на спілкування і на те, щоб бути почутою;
- адаптація системи до потреб дитини, а не навпаки;
- справжня освіта може здійснюватися тільки в контексті реальних взаємостосунків;
- всі люди потребують підтримки і дружби ровесників;
- задоволення індивідуальних освітніх потреб кожної дитини;
- визнання спроможності до навчання кожної дитини та, відповідно, необхідність створення суспільством відповідних для цього умов;
- залучення батьків до навчального процесу дітей як рівноправних партнерів та перших вчителів своїх дітей;
- командний підхід у навчанні та вихованні дітей, що передбачає залучення педагогів, батьків та спеціалістів;
- складність завдань повинна відповідати здібностям дитини;
- рівний доступ до навчання у загальноосвітніх закладах та отримання якісної освіти кожною дитиною;
- подолання потенційних бар'єрів в навчанні.

Переваги інклюзивної освіти:

Для дітей з особливими потребами:

- завдяки цілеспрямованому спілкуванню з однолітками поліпшується когнітивний, моторний, мовний, соціальний та емоційний розвиток дітей;
- ровесники відіграють роль моделей для дітей з особливими освітніми потребами;
- оволодіння новими вміннями та навичками відбувається функціонально;
- навчання проводиться з орієнтацією на сильні якості, здібності та інтереси дітей;
- у дітей є можливості для налагодження дружніх стосунків зі здоровими ровесниками й участі у громадському житті.

Для інших дітей:

- діти вчаться природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей;
- діти вчаться налагоджувати й підтримувати дружні стосунки з людьми, які відрізняються від них;
- діти вчаться співробітництву;
- діти вчаться поводитися нестандартно, бути винахідливими, а також співчувати іншим.

Переваги інклюзивної освіти:

Для педагогів та фахівців:

- вчителі інклюзивних класів краще розуміють індивідуальні особливості учнів;
- вчителі оволодівають різноманітними педагогічними методиками, що дає їм змогу ефективно сприяти розвитку дітей з урахуванням їхньої індивідуальності;
- спеціалісти (медики, педагоги спеціального профілю, інші фахівці) починають сприймати дітей більш цілісно, а також вчаться дивитися на життєві ситуації очима дітей.

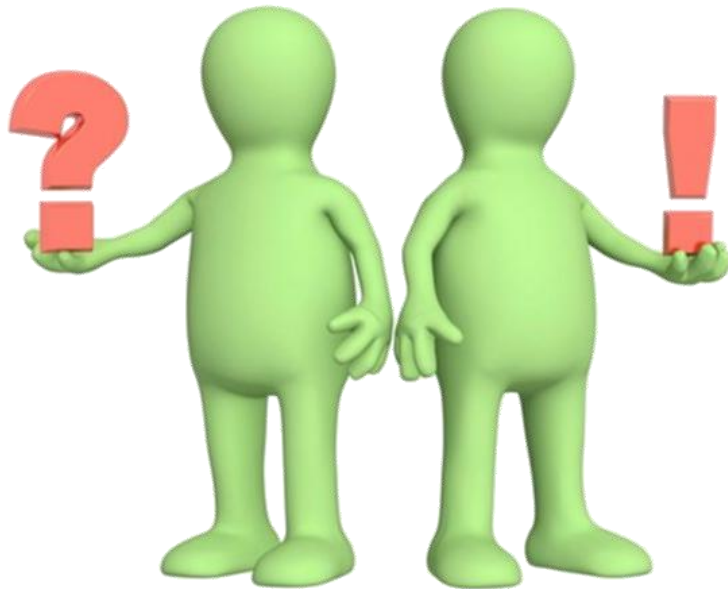

Запитання для самоконтролю

1. Назвіть шляхи позитивних змін навчального закладу відповідно до інклюзивних цінностей?
2. Які переваги інклюзивної освіти ви додали б до наданих вище, спираючись на власний досвід?

Практичне завдання

1. Складіть перелік принципів та цінностей інклюзивної освіти які вже реалізуються у вашому навчальному закладі, наведіть приклади.

Література

- **Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл:** посіб./ [Тоні Бут]; пер. з англ. - К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 190. ISBN 978-966-2432-30-5
- **Інклюзивна освіта** [Електронний ресурс] www.ussf.kiev.ua – Назва з екрану, сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».
- **Інклюзивне навчання** [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya> - Назва з екрану, сайт МОН України.
- **Концепція розвитку інклюзивної освіти** // Наказ МОН України від 01.10.2010 р. № 912 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firstedu.org.ua/index.php>. – Назва з екрану.
- **Основи інклюзивної освіти. УДК 371.3** Навчально-методичний посібник: / за заг. ред.. Колупаєвої А.А. – К: «А. С. К.», 2012. – 308 с.

